

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### 1. ΓΕΝΙΚΑ

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                             |                                      |                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|--------------------------------------|
| <b>ΣΧΟΛΗ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Εφαρμοσμένων Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών                                                           |                                      |                                      |
| <b>ΤΜΗΜΑ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Τμήμα Περιφερειακής και Οικονομικής Ανάπτυξης                                                               |                                      |                                      |
| <b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Προπτυχιακό                                                                                                 |                                      |                                      |
| <b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ΠΟΑ 4738                                                                                                    | <b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>               | 7 <sup>ο</sup>                       |
| <b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Τουριστική Ανάπτυξη                                                                                         |                                      |                                      |
| <b>ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Βλάμη Αιμιλία                                                                                               |                                      |                                      |
| <b>ΩΡΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Δευτέρα 15.00-18.00                                                                                         |                                      |                                      |
| <b>email</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | avlami@aua.gr                                                                                               |                                      |                                      |
| <b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b><br><i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i> |                                                                                                             | <b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> | <b>ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ/ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b> |
| Διαλέξεις                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                             | 5                                    | 5                                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                             |                                      |                                      |
| Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                             |                                      |                                      |
| <b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b><br><i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>                                                                                                                                                                                                                                    | Μάθημα γενικών γνώσεων και επιστημονικής περιοχής                                                           |                                      |                                      |
| <b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                             |                                      |                                      |
| <b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ελληνικά                                                                                                    |                                      |                                      |
| <b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Όχι                                                                                                         |                                      |                                      |
| <b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Το μάθημα θα παρουσιάζεται μαζί με σημειώσεις και άλλο υποστηρικτικό υλικό στο e class του ΓΠΑ (www.aua.gr) |                                      |                                      |

## 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

### Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

#### Γνώσεις:

- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες και θεωρητικές προσεγγίσεις σχετικά με την ανάπτυξη και την τουριστική ανάπτυξη.
- Να εξηγούν τις αιτίες ενεργοποίησης και τους παράγοντες εξέλιξης του εισερχόμενου τουρισμού σε εθνικό και περιφερειακό-τοπικό επίπεδο.
- Να κατανοούν τα πρότυπα τις τουριστικής ανάπτυξης που εμφανίζονται στο χώρο και τα χαρακτηριστικά τους.
- Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τα φυσικά και τεχνικά δεδομένα ενός τόπου που λειτουργεί ως τουριστικός προορισμός.
- Να κατανοούν τα εξελικτικά μοντέλα τουριστικής ανάπτυξης σε διάφορες χωρικές βαθμίδες.

#### Ικανότητες:

- Να ερμηνεύουν τις εξελίξεις και τις μεταβλητές που επηρεάζουν τον τουρισμό στην Ελλάδα.
- Να ερμηνούν με κριτική διάθεση τις επιπτώσεις που επιφέρει και τις πιθανές προκλήσεις/εμπόδια που αντιμετωπίζει η τουριστική ανάπτυξη σε διαφορετικούς τύπους τουριστικών προορισμών.
- Να αποτυπώνουν τα πρότυπα τις τουριστικής ανάπτυξης που εμφανίζονται στο χώρο και τα χαρακτηριστικά τους.

#### Δεξιότητες:

- Να αναλύουν και να αξιολογούν σχέδια και προτάσεις τουριστικής ανάπτυξης μακροοικονομικού και μικροοικονομικού χαρακτήρα σε εθνικό και περιφερειακό-τοπικό επίπεδο.
- Να χρησιμοποιούν τις αναγκαίες βασικές μεθόδους μέτρησης και ανάλυσης του τουριστικού φαινομένου τόσο σε επίπεδο αγοράς όσο και σε χωρικό (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό) επίπεδο ανάπτυξής του.

### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η έννοια της Τουριστικής Ανάπτυξης, οι βασικές θεωρητικές της και οι παράγοντες διαμόρφωσής της.
- Έννοια της Αειφόρου/ Βιώσιμης ανάπτυξης, φέρουσα ικανότητα και αρχές της αειφόρου/ βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης.
- Τα πρότυπα Τουριστικής Ανάπτυξης σε διεθνές Επίπεδο.
- Τα χαρακτηριστικά των τουριστών και τα εξελικτικά στάδια της τουριστικής ανάπτυξης σε διάφορους προορισμούς.
- Η σημασία και ρόλος της κρατικής παρέμβασης στον τουρισμό υπό τη μορφή της τουριστικής πολιτικής.
- Τα κρίσιμα πεδία πολιτικής για της τουριστικής ανάπτυξης.
- Η σχέση της τουριστικής πολιτικής και της πολιτικής για την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας υποδοχής.
- Ο σχηματισμός ξενοδοχειακού κεφαλαίου ως μοχλός τουριστικής και περιφερειακής ανάπτυξης.
- Προϊόντα διαφοροποίησης του κλάδου φιλοξενίας και οι επιδράσεις του στην τουριστική ανάπτυξη.
- Τα χαρακτηριστικά εξέλιξης του ελληνικού τουρισμού και ο ρόλος της ξενοδοχίας.
- Παράγοντες διαμόρφωσης των τουριστικών κινήτρων επιλογής της Ελλάδας ως τουριστικό προορισμό.
- Οι επιπτώσεις της τουριστικής ανάπτυξης στο φυσικό περιβάλλον, δομημένο και ανθρωπογενές περιβάλλον σε διάφορες χωρικές κλίμακες της Ελλάδος.
- Προσεγγίσεις τουριστικής ανάπτυξης και αναπτυξιακές επιλογές στην Ελλάδα: τα ελληνικά πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης και η αειφορία.
- Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και μικρομεσαία επιχείρηση.
- Συστήματα πιστοποίησης βιωσιμότητας στην τουριστική βιομηχανία.
- Δημιουργία αξίας για τον επισκέπτη ως Υπεύθυνου Πολίτη (CCB).
- Τάσεις και προοπτικές του ελληνικής τουριστικής ανάπτυξης.

### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

|                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b><br><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>                                                                         | Δια ζώσης Διαλέξεις και συναντήσεις με φοιτητές                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b><br><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Για τις ανάγκες, αφενός των εμπλουτισμένων εισηγήσεων των Θεματικών Ενοτήτων &amp; αφετέρου, των ενεργητικών βιωματικών συμμετοχικών μεθόδων &amp; τεχνικών, χρησιμοποιείται σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό (power-point, διαφάνειες, εκπαιδευτικά βίντεο κτλ.).</li> <li>- Επιπροσθέτως, αξιοποιούνται κατά περίπτωση σύγχρονες &amp; καινοτόμοι μέθοδοι &amp; τεχνικές διδασκαλίας &amp; μάθησης, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών, δίνοντας παράλληλα έμφαση στην ενεργό συμμετοχή.</li> <li>- Η επικοινωνία με τους φοιτητές πραγματοποιείται με τους εξής τρόπους: (α) δια ζώσης, σε προσωπικό επίπεδο, (β) με την χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                          |                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | & (γ) με την χρήση άμεσης τηλε-επικοινωνίας (π.χ. skype κτλ.)                                            |                                 |
| <b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b><br>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.<br>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.<br><br>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS | <b>Δραστηριότητα</b>                                                                                     | <b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Παραδόσεις μαθημάτων                                                                                     | 65 ώρες                         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Μελέτη διδαχθείσας ύλης                                                                                  | 33 ώρες                         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Μελέτη και έρευνα βάσεων δεδομένων και πρόσθετων εργασιών                                                | 27 ώρες                         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                          |                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                          |                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                          |                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                          |                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                          |                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Σύνολο Μαθήματος</b>                                                                                  | <b>125 ώρες</b>                 |
| <b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b><br>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης<br><br>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες<br><br>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.                                                                                         | Γραπτές εξετάσεις (70%) στο τέλος του μαθήματος και γραπτή εργασία (30%) κατά την διάρκεια του εξαμήνου. |                                 |

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p align="center"><b><u>Επιλογές Συγγραμμάτων Προπτυχιακού Μαθήματος (Εύδοξος):</u></b></p> <p align="center"><b><u>A. Βασικά Εγχειρίδια</u></b></p> <p>— Κοκκώσης Χ. &amp; Τσάρτας Π., (2019), Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον, 2<sup>η</sup> έκδοση, Αθήνα: Κριτική.</p> <p>— Τσάρτας Π. &amp; Σαραντάκου Ε., (2022), Ελληνική Τουριστική Ανάπτυξη, Αθήνα: Κριτική.</p> <p>— Βλάμη Α., (2023) Boutique Hotels. Διαφοροποίηση προϊόντων της τουριστικής ανάπτυξης. Όψεις μιας νέας μορφής ξενοδοχειακής φιλοξενίας, Αθήνα Εκδόσεις Προπομπός</p> <p align="center"><b><u>B. Συμπληρωματικά Εγχειρίδια</u></b></p> <p align="center"><i>Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία</i></p> <p>— Williams S. and Lew A.A. (2014) Tourism Geography Critical understandings of place, space and experience, Third edition, Routledge: London and New York</p> <p align="center"><i>Ενδεικτική Αρθρογραφία</i></p> <p>— Vlami, A. (2021) Developments and Challenges in the Greek Hospitality Sector for Economic Tourism Growth: The Case of Boutique Hotels. In: Balsalobre-Lorente D., Driha O.M., Shahbaz M.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

(eds) Strategies in Sustainable Tourism, Economic Growth and Clean Energy. Springer, Cham. [https://doi.org/10.1007/978-3-030-59675-0\\_11](https://doi.org/10.1007/978-3-030-59675-0_11).

- Vlami, A. (2020) Tourism Economic and Tourism Development in Greece, in the Period of the Economic Adjustment Programmes, Journal of Business & Economic Policy, ISSN: 2375-0766, 2375-0774 (Online) Vol. 7, No. 1, 20-28, March 2020 doi:10.30845/jbep.v7n1p3.
- Menegaki, A.N. (2018). Economic aspects of cyclical implementation in Greek sustainable hospitality, International Journal of Tourism Policy, 8(4):271-301)
- Βλάμη Α. (2017) Η πολιτική χρηματοδότησης της Ελληνικής Ξενοδοχίας & η περιφερειοποίηση του Ελληνικού Τουρισμού, Ενότητα Β1: Οικονομική Διοίκηση και Λειτουργία Ξενοδοχείων, στο Τσάρτα Π. & Λύτρας Π. (επιμ.) «Τουρισμός, Τουριστική Ανάπτυξη, Συμβολές Ελλήνων Επιστημόνων», σελ. 517-524, Αθήνα: Παπαζήση.
- Tsartas, P., Papatheodorou, A. and Vasileiou, M. (2014). Tourism Development and Policy in Greece. In Costa, C., Panyik, E. and Buhalis, D. European Tourism Planning and Organisation Systems: National Case Studies (Volume III), Clevedon: Channel View Publications.
- Prideaux, B. (2009). Resort Destinations: Evolution, Management and Development, Kindle Edition.
- WTO (2007). A Practical Guide to Tourism destination Management. World Tourism Organisation. Madrid, Spain.

*Συναφή επιστημονικά περιοδικά*

- Annals of Tourism Research
- International Journal of Tourism Research
- Journal of Hospitality & Tourism Research
- Tourism Management
- Tourisimos